

כלי מרכזי לשיפור הניהול

מפגש משתמשים ברכיב הכלכלי ב"נעה"

יוסי מלול - משק הבקר והחלב

הרכיב הכלכלי ב"נעה" יצא לדרך לפני כשנה ומתחיל להכות שורש בקרב משתמשי התכנה. יותר חברים מוצאים בו תשובות לצורכי ניהול, במעקב הכלכלי אחר הביצועים ברפת. במפגש רחב של אנשי כלכלה ומשתמשי הרכיב, הגיעו להסכמה שהרכיב חשוב וחיוני ויש לפעול להעמקת השימוש בו, ככלי מרכזי בניהול הכלכלי של הרפת.

- כלי סטנדרטי להשוואה בין שנים ובין רבעונים, בתוך הרפת הבודדת.
- בעתיד תתאפשר השוואה נכונה, ככל האפשר, בין משקים שונים, מול ממוצע מגזרי, ארצי וכו'.
- סוף עידן הרכיבים? ממש לא! הרכיב מכיר את המשק ואת המרחב, יעשה את הבדיקות, יחסוך בזמן - העבודה של הרכיב האזורי תהיה קלה יותר, קצרה ואמינה.

לאחרונה התקיים מפגש מעניין לקבלת משוב על הרכיב הכלכלי ב"נעה". למפגש הגיעו רכזי ההתארגנויות, מדריכי שה"מ, שלושה משתמשים ותיקים - אדריאן גלמן מנהל רפת חותם בדרום, אדו מסניק מנהל רפת מסילות, יהודה שילה מנהל רפת שדמה - ואנשי ההתאחדות. מטרת המפגש הייתה להציג את מכלול הרכיב הכלכלי ולקבל משוב על צרכי הפיתוח והשינויים המתבקשים.

בועז חנוכי, מנהל "נעה", פתח בסקירת הרעיון המרכזי של הרכיב הכלכלי, המאפיינים ותכנית הפיתוח בהמשך. להערכתו, 15%-20% ממנהלי הרפתות השיתופיות משתמשים ברכיב הכלכלי, ברמה שונות.

הרעיון המרכזי

- החל מתחילת שנת 2008 ניתן לעבוד באופן מלא ברכיב הכלכלי.
- אפשר להכניס לבסיס הנתונים כל תנועה כלכלית ברפת, תעודות משלוח וחשבוניות של קנייה ומכירה, כולל חיובים פנימיים.
- הקלדת הנתונים ע"י מי שמכיר אותם הכי טוב - הרפת! הקלדת הנתונים במקום שבהם הם נוצרים.
- כל תנועה כלכלית "נוגעת" ברפת, לא עוד עניין של הנה"ח בלבד, מתן מענה בזמן אמת לכל רישום של חשבונית או תעודת משלוח.
- כלי מעקב פשוט, אינטואיטיבי ונגיש (Drill-down).
- עקומת למידה מהירה - ממשק משתמש זהה לשאר רכיבי "נעה".
- הכוונה לשמר את עקרונות הסיכום הכלכלי האזורי (מודל יוסי בגון בעמק זרעאל)
- חובה לשייך כל חשבונית לקוד הוצאה מוגדר ואחיד לכל הרפתות - כמו בשאר רכיבי "נעה".
- חובה להעמיס כל הוצאה בין השלוחות השונות - פרות, עגלות ועגלים.

מספר	תיאור	שנים	רבעונים	רבעונים	רבעונים	רבעונים	רבעונים
1	דמי	6,679	6,679	6,679	6,679	6,679	6,679
2	דמי	189	189	189	189	189	189
3	מכירת חלב	6,500	6,500	6,500	6,500	6,500	6,500
4	מכירת חלב	287	287	287	287	287	287
5	מכירת חלב	70	70	70	70	70	70
6	מכירת חלב	147	147	147	147	147	147
7	מכירת חלב	239	239	239	239	239	239
8	מכירת חלב	277	277	277	277	277	277
9	מכירת חלב	298	298	298	298	298	298
10	מכירת חלב	130	130	130	130	130	130
11	מכירת חלב	218	218	218	218	218	218

דוח רווח והפסד שנתי

מקרב מזון ומנקה אבוס אוטומטי

חסכון עצום בעלויות התפעול ברפת! לניצול מקסימלי של המזון על שולחן ההאכלה

שיפור איכות החלב*

מפנה זמן עבודה יקר וחוסך בכח אדם

הפעלה אוטומטית 24 שעות, שבתות וחגים

מאוורר ומונע תסיסת האוכל בקיץ

מקטין תחרות באבוס

משאיר מקום למעבר טרקטורים ומשאיות

מותאם לצרכים המיוחדים של כל רפת

*עפ"י נתונים שנאספו עד כה

מיוצר על ידי רון טבקמן

טל' 050-9131401

www.mekarev.com Email: ron@mekarev.com

אופן העבודה

- ההתחלה כמו תמיד דורשת קצת הכנות והסתגלות - חשובה המוטיבציה של מנהל הרפת לעניין.
- הקמה מסודרת של רשימות ספקים, לקוחות ופריטים - יש כמה מאות פריטים ושונות גדולה בין המשקים בהוצאות.
- בעבודה נכונה - זה לוקח כרבע שעה כל יום, זה קשור לצורה שבה עובדת הרפת, האם מרכז מזון חיצוני, האם יש ענפים נוספים. בממוצע, יש פחות מחשבונית אחת ליום
- נבנו מנגנוני עזר רבים ב"נעה" המקלים מאוד על העבודה
 - קישור חשבוניות לתעודות משלוח.
 - העמסה אוטומטית של מזון לשלוחות לפי חלוקות בפועל.
 - קליטת אוטומטית של חשבונית החלב.
 - כ-80% מערכי הפעילות נכנסים אוטומטית וזה כמו, מקל. עגלים ועגלות - מקבלים ימי כלכלה על פי דף כחול.

למה זה כדאי?

- שליטה מלאה בזמן אמת על הביצועים הכלכליים של הרפת
- הפקת דוח רווח והפסד בכל רגע נתון - בפורמט סיכום אזורי. בתוך הדוח יש הרבה מרכיבים שמחושבים אוטומטית, כמו שינוי ערך מלאי בעלי חיים - האלגוריתמים כבר בתוך התכנה.
- אפשרות לעקוב אחרי כל חשבונית ישירות מדוח רווח והפסד, על ידי לחיצה על כל סעיף ופריט.
- "התחברות" לנתונים הכלכליים ושליטה טובה יותר בהוצאות

מה צפוי בעתיד?

- בגרסה הבאה, שתוצג בכנס המדעי - השוואת שנים, רבעונים, השוואה לליטר מיוצר, השוואה לפרה או לפרה + עגלה, גרפים.
- השוואה לסיכום המשק (השוואה מול הנה"ח)
- בגרסה הבאה - אפשרות להפיק גרפים להשוואה תקופתית בין פרמטרים שונים
- קליטה אוטומטית של חשבונית החקלאית וחשבונית שיאון + התאחדות.
- בדיקה מידית מול תכנית שנתית שגם היא נעשית ב"נעה"
- בעתיד - קישור לתכנית ייצור.
- בניית תכנית כלכלית לרפת.
- אם תתקבל החלטה ותהיה הסכמה - אפשרות לשליחת קובץ למערכת המרכזית, לצורך יצירת קובץ השוואות למגזר ולארצי.

הערות נלוות לסקירה

- חלב תנובה - כיום נכנס רק החלב המלא בחשבון הראשי, בלי פעילויות נוספות כמו חלב דתי, עידוד קיץ ועוד.
- יש ניתוח ברמה של ליטר מיוצר, רוצים ניתוח גם ברמה של חלב במכסה.
- נבנו שלוש שלוחות קשוחות - פרות, עגלות ועגלים - לבחון את נושא הגמולים עד חודשיים שהם חלק מהרפת ולא משלוחת הפיטום.

אדו מרפת מסילות

הייתי בין הראשונים שנכנסו לרכיב הכלכלי. ממילא אני מתורגל בהכנסת נתונים ל"נעה", כמו המלטה וייבוש. העבודה היא להכניס תעודת משלוח, לומדים את זה מהר. בתחילת החודש מקבלים את החשבוניות המנהלת החשבוניות, משייכים, מחברים, בודקים ומסתבר שיש טעויות גדולות מהספקים: מחירי הובלה, חיובים לא מוסכמים, הנחות לא רשומות. חשוב לקבל את התעודה יחד עם החשבונית. העבודה ברכיב מגדילה

מאוד את הבקרה של המנהל על הפעילות הכלכלית.

זהו כלי ניהולי למנהל הרפת וההפתעות הן אדירות. מי שעובד מגלה הרבה דברים, אפשר להכניס הערות בתעודת המשלוח וזו בקרה חשובה. אני כרפתן, ממליץ לכל מנהל להשתמש בזה כי זה נותן שליטה, אין עבודה מרובה והכנת הנתונים מאוד מהירה. ברגע שנכנסים לזה, זה הולך קל. יש המון תעודות פנימיות שהן לא תעודות, אני לוקח את הכרטסת של הנהלת החשבונות ומכניס לפי החיוב (מים, חשמל, ענפי עזר ודומיהם) חשוב שמקליד הנתונים יבנה שם פריט על פי מה שכתוב בתעודה, כי אז קל לעקוב. לדוגמה – מוכר לאורווה תלתן – מקים לקוח אורווה, בונה תעודה פנימית, מביא את התעודה המודפסת להנהלת החשבונות וזה חשבון פנימי.

אדריאן גלמן – מנהל רפת חותם

הרכיב הכלכלי ב"נעה" נועד להעלות את רמת הניהול של המנהל. המטרה היא להרוויח יותר ולאורך זמן זה ניתן באמצעות חלב, בריאות, חיסכון בהוצאות. תפקיד המדריכים לקדם את הרפת הבודדת ואת ההשוואה וזה ימריץ את הרפתן לבקר ולבדוק. הרפתן יקליד את נתוני הכלכלה, כי הוא כבר היום, מקליד את ביקור הרופא ואין הבדל מהותי בין שתי הפעילויות. צריך פשוט להפנים את העניין. אני משתמש ברכיב הכלכלי, כדי לנהל נכון – יש 340 פריטים. כל העבודה ברמת תעודת המשלוח, הן לא מגיעות להנהלת החשבונות. יש חשבונות אמתיות ולא ישלמו בהנהלת החשבונות ללא אישורי וכנ"ל לגבי הוצאת צ'קים. מגיעה חשבונות, אני מביא אותה לרפת, פותח ב"נעה" חשבונות, "קורא" לתעודת המשלוח, הסכום צריך להיות זהה ואם לא אז יש טעות. אני מחזיר חשבונות גם אם יש פער של 30 שקל. כבר הרווחתי 5,000 שקל בטעות בחשבונות. בכל תעודת משלוח אני משקיע פחות מזמן הקלדת פרה בביקור רופא. עבודה אני מעמיס גם על פעילויות ברפת כמו הזנה, בריאות וכו' וכך אני יכול להשוות חלופות, קנייה בחוץ או ביצוע בבית.

בעיות נקודתיות – חסרה לי הגמישות כמנהל (עם זאת אני מוכן לוותר על "האמת שלי" כדי ליצור כלי להשוואה). המטרה של המדריכים היא להעלות את רמת הניהול ברפת, ההשוואה היא כלי. כלי הבקרה המרכזי הוא תעודת המשלוח. צריך שהרפתן יכניס את המחיר, כפי שנקבע, ויבדוק את החשבונות אם זה מתאים. בתכנה יש כלי לניתוח שנקרא "דוח מסכם על פי פריטים".

ד"ר ברכה גל – אגף כלכלה בשה"מ

חקלאים, ככלל, לא רוצים מחשב והרפת במצב הכי טוב מבין ענפי החקלאות ואותם צריך לעודד ולטפח. יש חשיבות רבה שהרפתן יכניס את הנתונים שזה יהיה בידיו ולא אצל אחרים.

"נעה כלכלי" הוא כלי אדיר ואני תומכת בו מאוד, מתמכרים לו בהמשך העבודה. רצוי שיהיה פורום משתמשים שכל אחד יוכל לתרום ואפשר לדבר ולהיעזר.

דוד נווה – מדריך בגליל מערבי

השלב הבא יהיה מדדים מקצועיים. זה קיים בנעה אבל מפורז, מבקש שזה יהיה מרוכז בעמוד מדדים, להשוות רבעון אחר רבעון, שנה אחר שנה.

משה רכס – מדריך בנגב

יש חשיבות בהקלדת הנתונים על ידי הרפתן! זה חשוב יותר מכל הסיכומים, כי אז הוא שם לב למלאים ולפחתים ומגלה הרבה דברים. צריך לקדם את העניין עם הרפתנים, כי מדריכי שה"מ לא שולטים בפרטים.

שמאי מזיני – רכז גרנות

הבקרה היא כל חשוב מאוד, דרך תעודת המשלוח, תומך בפגישה שנתית של המשתמשים, לא מתנתקים מהנהלת חשבונות, גם אם רושמים ברפת, החיבור בין שני הגופים הוא קריטי.

לירון תמיר – כלכלן מועצת החלב

- אין בעיה בחשיפת הנתונים לאוצר – בסיכומים הכלכליים
- חשוב להכניס תכנית וביצוע – דוח מובנה ונוח.
- מערכת התראות של מדדים מקצועיים וכלכליים.
- השוואה בין העלות הממוצעת לעלות השולית.
- ניתוח הגורמים המגבילים ברפת.

יהודה שילה – מנהל רפת שדמה

צריך להטמיע את העניין. אני מזין את כל תעודת המשלוח והחשבונות, יש כאלה 1-2 ליום. זה נותן תמונה אמתית של הרפת ובסוף החודש תמונה של הביצוע.

פרץ שורק – רכז אזור הדרום

כדאי לבנות דוח שכולל פירוט לפי חודשים וכך בוחנים חודש חריג. עליית ערך צריכה להיות לחוד ובצד, כדי שתהיה התאמה עם הנהלת חשבונות. פרות-עגלות – חושב שאין צורך בהפרדה, כי אי אפשר לגדל פרות בלי עגלות.

אפרים עזרא – התאחדות

הרכיב הכלכלי אינו הנהלת חשבונות – שלהם יש כללים קשיחים. "נעה כלכלי" אינה תכנה מאושרת ולכן בדוחות השוואתיים זה תלוי במשתמש והוא חייב בקרה.

בשגרת העבודה, ראשית צריך להבטיח שמה שמכניסים למערכת הם נתונים אמיתיים ומלאים, ואז גם מערכת הבקרה יעילה.

סטיבן רוזן – מדריך בעמק הירדן

רוצה לברך על הרכיב הכלכלי. הושקעה הרבה עבודה וזה כלי ניהולי שראוי לעבוד איתו. מבקש ניתוח גם לליטר השולי, עלות ייצור מבכירה. מתכוון לעודד את המשקים במחוז שלי לעבור לרכיב ב"נעה".

יוסי בגון – רכז עמק יזרעאל

בסופו של יום, הרכיב ייכנס למשקים כמו הרכיבים האחרים ב"נעה". הוא חיוני לשיפור כישוריו של המנהל ברפת. יש חשיבות שכל הפורום יפעל להכנסת משקים לעבודה עם הרכיב הכלכלי. מקבל שרצוי להוסיף ניתוח על פי חודשים וגם מספר מדדים מרכזים שאינם קשורים לדוח החודשי בנעה.

בקרב המשתתפים הייתה הסכמה רחבה שהרכיב הכלכלי ב"נעה", חיוני מאוד לשיפור כלי הניהול ברפת. ראוי לו למנהל שייכנס בהדרגה, יבנה את בסיס הנתונים של רכיבי התכנה ובהמשך יקליד בעצמו את כל תעודות המשלוח והחשבונות. הניתוחים יבואו מאליהם ואתם התועלות הגדולות, בבקרה על ההכנסות וההוצאות ברפת ובקבלת החלטות טובות יותר.

לעזרה אפשר לפנות למדריכי "נעה" בהתאחדות וגם לרכיבים האזוריים.

אתם מוזמנים לשתף אותנו בניסיון שלכם! ■